"UKRAINIAN LABOR NEWS"
Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.
Subscription per year $4.00
Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ"
часопись для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
Видає Стоваришене "Українських Робітничих Вістий".
Передплата на рік $4.00
Адреса:—
UKRAINIAN LABOR NEWS
cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непоміщених в газеті рукописий не звертаєть ся, хіба що дописуватель виразно зазначить, що бажає звороту своєї рукописи на случай її непоміщеня та залучить почтову марку на її пересилку.

ГОЛОД В ПОЛУДНЕВІЙ УКРАЇНІ.

Доводить ся писати про одну дуже а дуже болючу річ — про голод в полудневих губерніях Радянської України. Дотепер ми чули лише про голод в Приволжу, в Совітській Росії, а ось послідними часами приходить щораз більше вістий про друге мале Приволже і на Радянській Україні. І тому нашим обовязком є написати про сю справу, і не лише написати, але і зробити все, що є в наших силах, щоби бодай в частині зарадити лихові.

Щоби бодай приблизно зясувати стан голодуючих околиць полудневої України, ми мусимо заглянути перше всего до урядових радянських жерел. І так В. Блакитний, редактор харківських "Вістий", органу українського радянського правительства, пише в тій газеті з дня 11. грудня м. р. слідуюче:

"Голод у ряді місцевостий України набрав цілком реальних форм. На Запорожу, в Одещині вже мруть люди, вже гуляють цинга і пошестні хороби, все більше розвиваєть ся уголовщина на ґрунті голоду. Повторюють ся жахливі надволжанські картини. Але саме страшне — се те, що голод погрожує на весну залишити південь України без насіньового матеріялу, без робочого скота, з виснаженими робочими силами.

І се в той час як на півдні в осени засіяно від 15 до 30 відсот. озимого клину. Инакше кажучи, — тоді коли осінна засівна кампанія, підірвана посухою, скінчила ся невдачею в самих хлібних губерніях України.

Розміри нещастя вимальовують ся вже, коли ми візьмемо те мінімальне число, яке визнала потрібним уділити Українська Економічна Рада голодуючим. Одному Запорожу що місяця потрібно уділяти 90.000 пудів харчів для харчованя. Наркомзем і Наркомпрод одержали завдане перекинути в сьому місяці 500 вагонів харчів і насіня на Запороже. Але се-ж тільки одне Запороже. — А ми маємо голодних і напівголодних трохи не половину губерній України..."

А ось друга урядова відомість.

Тов. Д. Мануїльський, народний комісар рільництва в українськім радянськім правительстві, заявив у своїм докладі на VI. Всеукраїнськім Зїзді Рад в Харкові дня 15. грудня, що на Запорожу протягом двох тижнів зареєстровано 160 случаїв голодової смерти, а в Одеськім повіті таксамо около 160 случаїв. Рівночасно у цілім ряді місцевостий спостерігаєть ся масову утечу з родинних місць. Також вигляди на будучину представляють ся не рожево. В Олександрівщині, яка була шпихлірем України і Росії, замість 550.000 десятин, засіяно сего року лише 168.000 десятин озимини. На Одещині засіяно всего 30 процент осінної посівної площі. З того 50 процент озимини на Запорожу вже загинуло від посухи.

Одеська газета "Станок" подає також цілий ряд звідомлень про голод на Україні. Вона пише, що найбільше потерпіло від голоду населене Дніпровського повіту. Негайної помочі потребує 100.000 населеня. Надзвичайно тяжке становище дітий, яких привезено з Донбасу. Спеціяльна комісія, яка обїхала Придніпрове, зясувала страшні розміри голоду в Одеськім повіті. 25 процент населеня потребує негайної помочі. Велика смертність з голоду і з тоїж причини пошесть цинги. В селі Маріїнському від цинги померло 20 осіб. Населене годуєть ся хлібом, який привозять з Поділя. Селяни уживають навіть суроґати. В селі Маяках солять конину. В области Дніпровського лиману худобу годують буряном. Осінні засіви знищено посухою. В кождій волости засіяно не більше 100 десятин.

Думаємо, що й повисше наведеного досить, щоби уявити собі катастрофічне положене в полудневих губерніях України. До сего додамо лише хіба те, що радянська влада на Україні робить все, що в її силах, щоби зарадити нещастю. Однак помимо найліпшої волі і всіх своїх зусиль вона сама не в силі справити ся з катастрофою, так як у неї брак потрібних до сего засобів. І тому конечно потрібна є поміч з заграниці. Сю поміч можуть в части подати українські робітники і фармері в Канаді.

Українські робітники і фармері в Канаді були першими, що відкликнули ся на поклик несеня помочі голодуючим в Совітській Росії. Вони, навіть в найменших місцевостях, зложили на голодуючих в Приволжу такі поважні суми, яких робітники инших народностий не зложили ніколи на подібні цілі. Навіть коли пізнійше почато кампанію за збіркою фондів на голодуючих серед всего канадійського робітництва, то й тоді українські робітники найобильнійше поспішили з жертвами. Можна сміло сказати, що зі зібраних в центральній і західній Канаді около 35 тисяч долярів і в східній Канаді около 18 тисяч долярів — близько 70 процент зложили самі українські робітники. Се подаємо не для ніякої самохвальби, а для сконстатованя самого факту.

Знаючи се, ми увірені, що українські робітники, а по части і фармері, які не забули про своїх голодних братів селян в Приволжу, не забудуть тепер і про своїх братів селян в полудневій Україні. Ми віримо, що вони так само відкликнуть ся з щедрими датками на поміч голодуючим на Радянській Україні, як відкликали ся і відкликають ся на поміч голодуючим в Совітській Росії.

Голодуючі на Україні потребують негайної помочі і сю поміч по можности наших сил треба їм безпроволочно оказати. Справою несеня помочі голодуючим на Україні повинні заняти ся наші робітничі організациї і ми увірені, що вони в найблизшій будуччині розпічнуть в сім напрямі відповідну акцію.

Про всі кроки, які будуть зроблені в справі несеня помочі голодуючим на Україні, ми напишемо в слідуючих числах "Українських Робітничих Вістий". А покищо хай перед нами стоїть клич:

Поможім голодуючим на Україні!

ТОВАРИШІ! ВІДНОВЛЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ НА "УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ"!

ЩЕ ПРО СТАРІ ТЕМИ І СТАРІ ТА НОВІ БРЕХНІ.

Коли брехуна приловити на брехні, то він не стане оправдуватись з неї, але зараз зачне говорити про що инше, або прямо таки закине тобі безпідставно брехню.

Таким брехуном є редактор "Українського Голосу".

Не маючи що відповісти на наведені у двох числах "Українських Робітничих Вістий" брехні з статі в "Укр. Голосі" "Розляла Маланка молоко зі збанка", він вчепив ся в своїм послідним "Мимоходом" наголовка, який був поміщений в "Українських Робітничих Вістях" над тими наведеними з "Укр. Голосу" брехнями. І хоч "Український Голос" вчепив ся такого дурного "аргументу" як наголовок, а поминув мовчки всі доказані йому брехні, то про те він і тут пошив себе в дурні, бо доказав правильність наголовку "Українських Робітничих Вістий" а брехливість своєї писанини.

Ось послухайте, як аргументує проти себе "Український Голос". Він пише:

"Заголовок статі — се немов зміст статі, висловлений одним словом, або двома, трома словами.

Як бачите заголовок "Про образи", то знаєте, що там пише ся **про** образи, а не **про** гарбузи. А як бачите заголовок "Про гарбузи", то знаєте, що в статі є мова **про** гарбузи, а не **про** звізди. Як бачите заголовок **"Тополя"**, то знаєте, що під ним найдете щось **про тополю.** І як бачите заголовок **"Брехня"**, то певна річ, що під ним найдете (має бути **про**) **брехню".** Приміром, про брехню "Укр. Голосу".

Бачите, як "Український Голос" доказав **собі** те, що хотів доказати "Українським Робітничим Вістям?"

Каже "Український Голос":

"Як бачите заголовок **"Тополя"**, то знаєте, що під ним найдете щось **про тополю".**

"І як бачите заголовок **"Брехня"**, то певна річ, що під ним найдете (щось **про**) **брехню".**

А ми скажемо:

А як бачите заголовок **"Старі теми і старі та нові брехні"**, то знаєте, що під ним найдете щось **про старі теми і старі та нові брехні**, в сім случаю старі теми і старі та нові брехні "Українського Голосу".

Не найдете брехню, але **про** брехню, не найдете старі теми і старі та нові брехні, але **про** старі теми і старі та нові брехні.

Чи хоче ще ліпшого вияснення "Український Голос"?...

***

І бреше дальше "Український Голос". Він каже:

"Спеціяліст від брехні в "Українських Робітничих Вістях" покликує ся на дра Мих. Лозинського перед тими читачами, що **ніколи писань дра Михайла Лозинського не читали.** Не ми, мовляв то, говоримо, що Петлюра продав Галичину, тільки др. Лозинський, ваш чоловік, таке доказав".

А тимчасом статя Лозинського про те, як Петлюра продав польським панам Галичину, була передрукована зі "Свободи" в "Українських Робітничих Вістях" з дня 19. листопада 1921 року.

Отже... нова брехня "Укр. Голосу", хоч... стара тема.

***

Щоби закрутити юра своїм читачам, "Укр. Голос" не згадує про ту статю Лозинського, в котрій він наводив документи про продаж Петлюрою шляхоцькій Польщі Східної Галичини, але наводить цитати з зовсім иншої статі Лозинського у "Свободі". І сі цитати він хоче виставити як великий аргумент проти "Українських Робітничих Вістий". А тимчасом се є аргумент якраз проти "Укр. Голосу". Ось послухайте, як ся річ мається.

Статя Лозинського, з котрої "Укр. Голос" наводить цитати, має наголовок: "Політичні славословія і політичні некрольоги". (Після крутарської "льоґіки" редактора "Укр. Голосу" виходило би, що Лозинський сам пише **комусь** політичні славословія і політичні некрольоги, а не пише **про** політичні славословія і політичні некрольоги, писані ким иншим). Як вже сам наголовок вказує, Лозинський виступає в своїй статі як проти очерненя Грушевського, Винниченка і Петлюри, так і проти їх вихвалюваня. Правда, "Укр. Голос" не сказав ніколи лихого слова на Петлюру, хотяй Грушевський і Винниченко не мають за собою і десятої части тих народних злочинів, що має їх Петлюра, — але чого вже не виписував "Укр. Голос" на Грушевського і Винниченка? Отже лекція Лозинського в першій мірі відносить ся до самого "Укр. Голосу".

Дальше Лозинський, хотячи дати зразок дурного, пустого славословія, говорить про одну статю в варшавській "Українській Трибуні" з розхваленем попід небеса Петлюри. А тимчасом "Укр. Голос", який бере Лозинського за свого учителя, ту статю з варшавської "Укр. Трибуни" передрукував, щоби і собі таксамо розхвалити попід небеса Петлюру.

Дальше каже Лозинський в своїй статі:

"Се не тільки в сій одній статі (в "Укр. Тр.") знаходимо таке славословіє Петлюрі. Проходить воно червоною ниткою через цілу "Українську Трибуну". Коли їй вірити, то весь український нарід на Великій Україні тільки від одного Петлюри жде спасеня, тільки його приходу дожидає, тільки його імя має на устах".

Значить, "Укр. Трибуна" тільки й те пише, що вихваляє Петлюру, і Лозинський проти сего виступає. А тимчасом "Укр. Голос" покликаєть ся на ту саму статю Лозинського, хоч промовчує нелюбі йому місця, і в той самий час ту саму варшавську "Укр. Трибуну" уважає за найліпшу газету, накликає до несеня її помочі, передруковує з неї до кождого числа по кілька статий а тим самим разом з нею і славословить безпотрібно Петлюру.

В тій самій статі Лозинський пише ще і отсе про Петлюру:

"Адже Петлюра не є навіть волею українського народу вибраний президентом Української Народної Републики, тільки нещасливі обставини склали ся так, що він репрезентує владу(!) Української Народної Републики".

Ну, і як се подобаєть ся брехунови і крутареви з "Укр. Голосу"? І се взяте з тої самої статі, з котрої "Укр. Голос" хоче читати комусь мораль...

***

Та на сім ще не кінець. Ось послухайте, як "Укр. Голос" крутить, бреше і бє сам себе по лиці.

Цитує "Укр. Голос" ще слідуюче речене зі згаданої статі Лозинського:

"З невдач будови української держави користають люди, які до недавна з українським національним рухом не мали нічого спільного і почали звертати на нього увагу тоді, коли усміхнула ся їм надія зробити на українстві карієру".

А зараз від себе до сего додає:

"Сподіємо ся, що "Українські Робітничі Вісти" знають імя одного з таких пройдисвітів, що роблять на українстві карієру, хоч до недавна не мали з українським національним рухом нічого спільного. Імя того пройдисвіта є Христіян (Хаїм) Раковський..."

Знаєте, як "Укр. Голос" тут безлично бреше? Ніколи не повірилибисьте.

Лозинський в своїй статі не то, що не згадує нігде про Раковського в такім світлі, як се хоче змайструвати крутар і брехун з "Укр. Голосу", але він навіть не має тут на думці Раковського.

Лозинський виразно говорить в своїй статі про Скоропадського і Вишиваного. Ціла довга статя Лозинського трактує лише про славословія і плюгавленя Грушевського і Винниченка, Петлюри, Скоропадського і Вишиваного. І як за першими трома Лозинський обстає (хоч не в такий спосіб як варшавська "Укр. Трибуна" і "Укр. Голос" обстоюють за Петлюрою), тому, що вони і перед революцією на Україні брали участь в українськім русі, то проти двох послідних він рішучо виступає, так як вони до революції не мали з українством нічого спільного. І власне до Скоропадського і Вишиваного відносять ся зацитовані "Укр. Голосом" з статі Лозинського слова.

А в однім місци Лозинський виразно так пише:

"А Скоропадський і Вишиваний — чужі, посторонні люди, грачі, які ставлять карту на українську справу, може вдасть ся виграти".

А "Укр. Голос" мовчить і про Скоропадського і про Вишиваного і ні з сього ні з того тиць під ніс Раковського.

***

Та найцікавійше ще ось що.

Лозинський виступає в статі "Політичні славословія і політичні некрольоги" проти Скоропадського і проти його органу, що виходить в Берліні під назвою "Українське Слово".

"Укр. Голос" бере слова з статі Лозинського, які відносять ся до Скоропадського, примінює їх зовсім безпідставно до Раковського і на підставі тих слів хоче зробити закид "Українським Робітничим Вістям".

Дальше, "Укр. Голос" заявляєть ся за монархією на Україні, себто за такими людцями як Скоропадський і Вищиваний, проти котрих власне виступає Лозинський.

Також "Укр. Голос" містить оголошене гетьманського, монархістичного "Українського Слова" і тим самим причиняє ся до поширеня тих ідей, які проповідує "Укр. Слово". А Лозинський проти тих ідей "Укр. Слова" в своїй статі виступає.

І се все робить "Укр. Голос" тоді, коли бере слова Лозинського з тої самої статі як слова евангелія і хоче ними воювати проти кого иншого.

Чи може вже бути де більше недорічности, противоріч, крутарства і брехні, як в такого рода "публіцистиці"? Не думаємо. На таку неуміло склеєну і брехнею та крутарством підшиту саламаху може спромочи ся лише теперішний редактор "Українського Голосу".

Думаємо, що на сей раз закінчимо. А про дальші старі теми і старі та нові брехні "Укр. Голосу" поговоримо "мимоходом" при слідуючій нагоді. В.

ДЕЩО З IX. ВСЕРОС. ЗЇЗДУ СОВІТІВ.

Розмір нашої часописи не дає нам можливости передрукувати хоч важнійші частини промов делеґатів на IX. Всерос. Зїзді Совітів, який закінчив ся 28. грудня. Але не лишним буде навести хоч деякі уступки з промов визначнійших делеґатів, до голосу котрих всі прислухують ся і промови котрих коментуєть ся у всіх капіталістичних краях.

На вечірнім засіданю 27. грудня Троцький виголосив промову про будівництво і значінє Червоної Армії. В своїй промові він звернув увагу делеґатів на те, що світова буржуазія не спить. Найкраще свідоцтво сему напад петлюрівських банд на Україну і карельських білоґвардійців при повній допомозі білої Фінляндії на Карелію.

У відповідь на слова фінляндського білоґвардійського ґенерала Маннергайма, що "від Гельсінґфорсу до Петрограду не далеко", Троцький сказав:

"Танець під Петроградом нам надоїв вже за часів Юденіча і инших. Він нам надоїв і за часів Кронштаду, який діставав піддержку із тої самої Фінляндії. І ніякого танцю під Петроградом ми більше не позволимо. Бажанє мира вимагає очищеня Карелії, і ми серіозно радимо Фінляндії придержувати ся означеної границі і за неї ходаків і рук не виставляти, тому що ми їх легко можемо відрубати. Відносно-ж Петрограду, то ми дуже рекомендуємо ґен. Маннергаймови не вимірювати, як за далеко від Гельсінґфорсу до Петрограду, тому що може легко стати ся, що шлях від Петрограду до Гельсінґфорсу богато коротший, чим наоборот".

У відповідь ріжним капіталістичним політикерам, офіцирам, журналістам і иншим "приятелям" на те, що Сов. Росія має велику армію і збирає ся на когось напасти, Троцький сказав:

"Се — лож і клевета. Ми маємо армію з 1,370.000 осіб. Але в порівнаню до населеня, наша армія в два рази з половиною, а по розмірам території — в 18 раз менша від французької армії. Франція для втриманя своєї армії покликаєть ся на небезпеку, яка загрожує її в міжнароднім положеню. Так, її загрожує, єсли вона ослабить свою силу, то ті народи, котрих вона душить, може бути встануть з землі на коліна, а може бути, встануть зовсім на ноги і розпросторять руки. А нам, при постійних нападах, при безперестаннім окруженю загрожує, що нас повалять на землю і задушать до смерти...

Ми не піддаємо ся провокації. На стріли, котрі були провокаціями до війни, ми відповіли не війною, а знищенєм кождої стріли зокрема. Але є небезпека, що і наше терпінє дійде до границі і що ту границю буде переступлено".

***

Московські "Известия" з 29. грудня містять список членів вибраного на IX. Всеросійськім Зїзді Совітів В.Ц.В.К. (Всеросійського Центрального Виконавчого Комітету). Імена опублікованого списку показують, як виглядає пролетарська влада в Росії. Незважаючи на те, що Україна, Азербайджан, Вірменія і Грузія творять незалежні радянські републики, звязані між собою ради спільних інтересів у Радянську Федерацію, до складу В.Ц.В.К. входять люди ріжних національностий і люди, які занимають відвічальні становища в инших радянських републиках.

З членів Ради Народних Комісарів України і взагалі з членів Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету входять до Всеросійського Центр. Викон. Комітету слідуючі тт.: Петровський, Раковський, Чубар, Фрунзе, Касіор, Пятаков, Мануїльський, Лебедь, Скрипник, Кон, Затонський, Владиміров, Полоз, Шумський, Ермощенко, Кін, Порайко (Галичанин), Квірінґ, Радченко, Ткаченко, Савченко, Дяченко, Марченко, Карпенко. Є много імен вірменських і грузинських.

Значить, в Росії не питають, якої ти народности, а яких ти переконань. Варто, щоби "Укр. Голос" записав се в свій альбум жидоїдства. Мусій.

ДО ПЕРЕДПЛАТНИКІВ.

Товариші! Коли зміняєте своє місце побуту, подавайте завсігди свою стару і нову адресу. Сим заощадите богато часу для адміністратора і скорше дістанете часопись на нову адресу.

ЛИСТ З МОСКВИ.

(Писаний тов. Гр. Ткачуком до тов. Д. Лобая в Вінніпеґу.)

Москва, 26. грудня 1921.

Дорогий Даниле!

Прости, що так довго мовчав. Причини були ріжні, однак найважнійше було се, що я від часу приїзду в Радрепублики не сидів на місци, а до того лиха почтова комунікація не забезпечувала, чи лист зайде в призначене місце. В послідним часі між Америкою а Сов. Росією почала почта курсувати досить добре і от користаючи з сего, пишу сей лист, хотяй не певний, яка жде його доля.

На Україні був я поверх 9 місяців і переїхав майже половину України. Занимав ся ріжними роботами. З відносинами всего житя України познакомлений детайльно. З описом про все, що Тебе цікавилоб, здержуюсь, поки не одержу від Тебе відповіди. Загально можна сказати, що положене не зле під зглядом політичним. Економічне положене погане. Посуха захопила часть України і тепер даєсь вже відчувати. Добре булоб якби українське фармерство і робітництво в Канаді і Америці поспішило з помочию. Поміч, якаб вона не була — збіжем, одежою, медикаментами, сільсько-господарськими машинами — є для України пожаданою. Я дивуюсь, чому дотепер канадійське і американське українське робітництво не дало про себе чути. Невже не відомо там, що голод не жартує?

Що до мене, так я тепер в Москві. Учусь в Університеті ім. Свердлова. Заняте інтересне. Пиши, що нового. Покищо думаю кінчити. Писати є що, та краще підождати.

Кінчу і здоровлю всіх знакомих

Твій Григорій.
(адреса.)

ЗАГРАНИЧНА ТОРГОВЛЯ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

За перших девять місяців 1921 року товарообмін Злучених Держав з заграницею дійшов до 37 міліонів тон експортованого товару і звиш 21 міліонів тон імпортів. Свій товар вивозила Америка головним чином в Анґлію і країни західної Европи та Середземного моря (21 міліонів тон), далі в Канаду (6 міліонів), Центральну Америку, Західні Індії і Мексико (три міліони з половиною), в Південну Америку і на Орієнт (по два міліони). Три четвертини ввезеного товару прийшло з Мексико, Західної Індії і Центральної Америки; мексиканська нафта становить головну і найважнійшу пайку в імпорті. Взагалі в порівнаню з попереднім роком торговля Злучених Держав значно зменшила ся, так що до експорту як і щодо імпорту і мало не з усіми країнами. Збільшив ся лише вивіз товару в Німеччину (головно пшениця і бавовна) і до Мексико.

ЦІННА КНИЖКА.

Кождий український робітник в Канаді повинен мати в своїй бібліотеці і користати з цінного наукового твору Юлія Ліпперта п. н.

ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ.

Книжка обнимає 400 сторін друку більшого формату, зі 112 ілюстраціями, напечатана на книжковім папері. На українську мову переклав П. Дятлів.

Ціна сеї книжки $2.50.

Замовленя посилайте на слідуючу адресу:

J. Boychuk
80 Markham St.,
Toronto, Ont.,
або на адресу:
Ukrainian Labor News
Cor. Pritchard & McGregor
WINNIPEG, MAN.